

Selve Ordningen er, som sagt, af væsentlig Betydning for Solidaritetsprincipets Gennemførelse, og for at Andelsselskaberne kan dannes let og fungere saa sikkert, som det er ønskeligt, og efter at Sagen er blevet drøftet paa forskelligt Hold, drister jeg mig nu til at fremsætte Forslag derom.

Det vilde være ønskeligt, om Lovforslaget til Trods for, at det fremsættes saa forholdsvis sent, kunde blive til Lov inden Samlingens Slutning. Jeg har ikke været i Stand til at fremsætte det før af Hensyn til de Forhandlinger, der har maattet føres om de principielle Spørgsmaal, men da det høje Ting tidligere har taget velvilligt paa Lovforslaget, for saa vidt angaar Indholdet af de 2 første Paragraffer, og da flere ærede Medlemmer ved forskellige Lejligheder har udtalt Ønsker netop i Retning af det, som § 3 gaar ud paa, har jeg grundet Haab om, at Sagen vil gaa let og hurtigt gennem dette Ting. Jeg anbefaler Lovforslaget paa det varmeste til velvillig Behandling og hurtig Fremme.

Formanden: Indenrigsministeren har Ordet for at fremsætte de i Dag anmeldte Forslag.

Indenrigsministeren (Jensen-Sønderup): Ved Lov af 28. Maj 1880 blev der givet Indenrigsministeren Bemyndigelse til at give visse Begunstigelser for 2 Kreditforeninger af Ejere af mindre Landejendomme paa Landet, de saakaldte Husmandskreditforeninger, henholdsvis for Jylland og Øerne. Og af de Begunstigelser, som der ved den nævnte Lov blev givet Bemyndigelse til at tilstaa de 2 nævnte Kreditforeninger, har navnlig den om Statsgaranti for Renten vist sig at være af Betydning. Men dernæst gives der Ministeren Bemyndigelse til at lade Statskassen afholde Taksationsomkostningerne ved Vurderingen, for saa vidt Laanene blev effektueret. Som højeste Vurderingssum blev i 1880 fastsat 4,000 Kr. Alleerede i 1882 blev dette sat op til 6,000 Kr. Dernæst blev Summen i 1904 sat op til 8,000 Kr. og endelig i 1908 til 10,000 Kr. Der er nu fra Bestyrelsen i de 2 Kreditforeninger kommet Henvendelse til Ministeriet fra de 2 nævnte Kreditforeninger om, at man forhøjer Taksationsværdien til 12,000 Kr. Jeg har i Betragtning af, at Ejendomspriserne, ikke mindst for de mindre Ejendomme, har været stærkt stigende, ment at burde imødekomme det fremsatte

Ønske om en Forhøjelse af Grænsen fra 10,000 til 12,000 Kr.

Samtidig har de to nævnte Kreditforeningers Bestyrelser været villige til at indgaa paa en lidt anden Ordning med Hensyn til Statens Refusion af Taksationsomkostningerne. Forholdet har, som alt nævnt, tidligere været det, at Staten refunderede samtlige Taksationsomkostninger, for saa vidt det paagældende Laan blev effektueret. Paa Forslag af den saakaldte Sparekommission blev det imidlertid paa Finansloven for indeværende Aar vedtaget, at Staten kun skulde refundere Halvdelen, og Beløbet, der tidligere var ca. 100,000 Kr., blev som Følge deraf nedsat til 50,000 Kr. Jeg indrømmer, at det kan omtvistes, hvorvidt Loven af 1880 kan siges at indeholde en Pligt for Staten til at betale samtlige Taksationsomkostninger, eller om den kun giver Ministeren en Bemyndelse, som kan bruges i den Udstrækning, Ministeren maatte finde det hensigtsmæssigt og økonomisk forsvarligt. Men bortset fra, hvorvidt der i saa Henseende med større eller mindre Ret kan hævdes det ene eller det andet af de to Standpunkter — hvilket ogsaa blev drøftet under Forhandlingen om Finanslovsforslaget i Fjor — vil vistnok alle indrømme, at jo større Taksationssummen er, desto mindre Grund er der til, at Statskassen skal yde denne Refusion af Taksationsomkostningerne, og navnlig, at der, naar Laansøgeren maatte være i Besiddelse af en anden, eventuelt større Ejendom, hvad jo meget ofte er Tilfældet, slet ingen Grund er til, at Staten skulde refundere en Del af eller hele Udgiften ved Taksationen. Efter Forhandling mellem Bestyrelserne for de to Kreditforeninger og mig er der opnaaet Enighed om at søge den paagældende Bestemmelse i Loven af 1880 forandret derhen, at der kun ydes Refusion, for saa vidt den paagældende Ejendom er vurderet til ikke over 8,000 Kr., og med det Forbehold, at for saa vidt Laansøgeren maatte være i Besiddelse af anden Ejendom, som til sammen med den, hvori der søges Laan, har en Værdi af over 8,000 Kr., skal der heller ikke ydes Refusion, og endelig skal der heller ikke ydes Refusion, for saa vidt det drejer sig om Fornyelse af et ældre Laan, og det nye Laan ikke overstiger det ældre Laans Hovedstol. Den første Paragraf i det Lovforslag, som jeg her har den Ære at fremsætte, fastsætter da de Forandringer med Hensyn til Refusion af Taksationsomkostninger, som jeg her har nævnt.

□